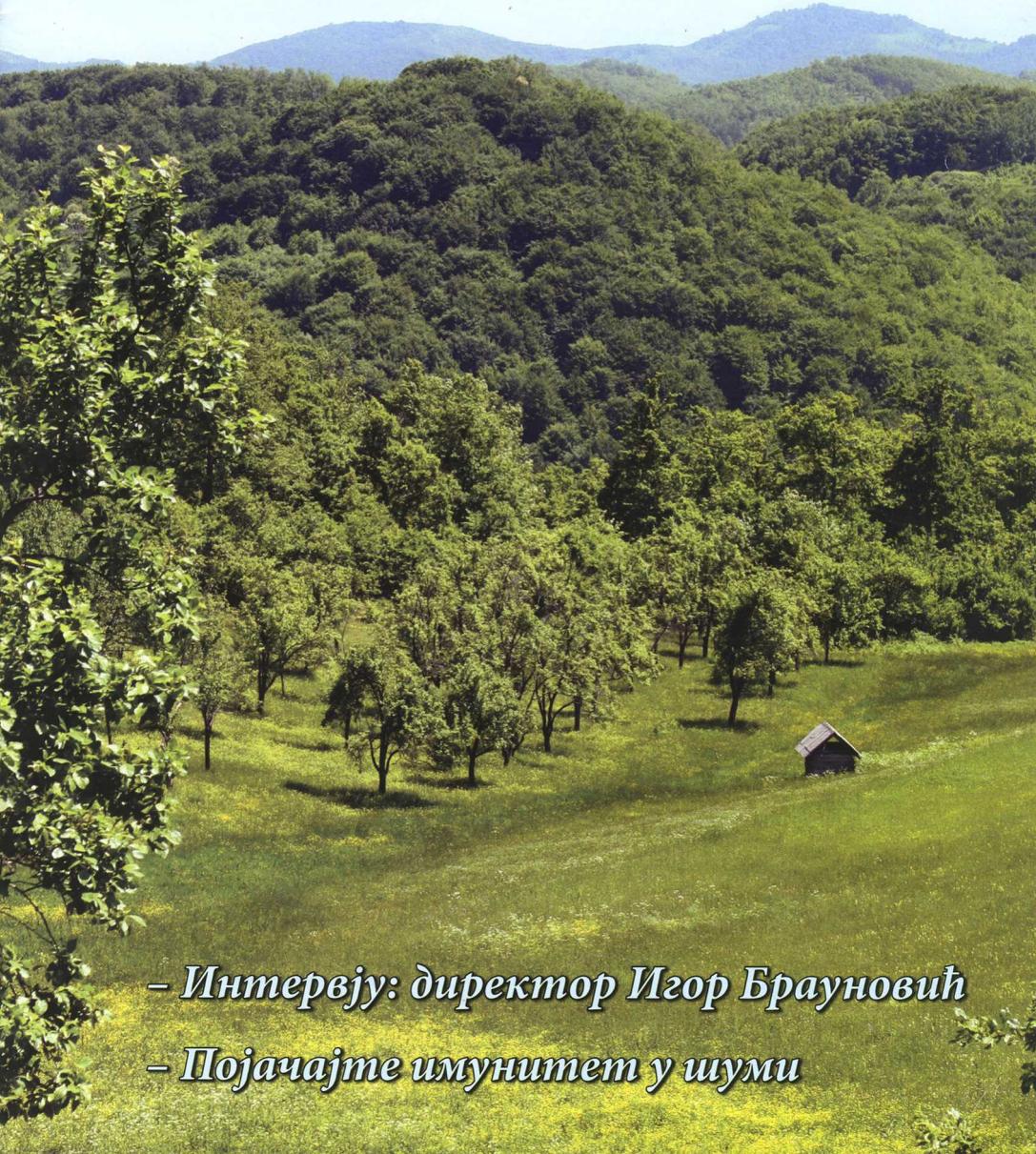




# шуме



- *Интервју: директор Игор Брауновић*
- *Појачајте имунитет у шуми*

## Сећања кроз три века

Историјат школовања кадрова у шумарству датира од 1853. године, када почиње са радом двогодишња Земљоделска школа у Топчидеру, прва школа ове врсте на Балкану, у којој је преко 100 ученика стекло прва знања из области пољопривреде и шумарства.

шумску механизацију, искоришћавање шума, заштиту шума, биологију, физику, хемију, цвећарство и др. У кругу школе се налазе и радионице за обраду дрвета са најсавременијим машинама (CNC, ласерска граверка...), као и конвенционалне машине у стolarству.



Указом Краља Милана 1899. године, у Србији се оснива Практична шумарска школа у Краљеву, која је радила до 1903. године, а претпоставља се да су политичке околности ("Мајски преврат"), утицале на њено привремено затварање. Прва зграда школе у Краљеву је био некадашњи хотел "Студеница" у данашњој Омладинској улици.

Током дуге историје, школа је више пута мењала локацију, а 1960. године је изграђена нова школска зграда, у којој се школа налази и данас. Уз зграду се налази и Дом ученика средњих школа у коме живи око 150 ученика Шумарске школе. Школа има арборетум површине 2,2 ha са 236 различитих врста дрвећа и жбуња, где ученици изводе део практичне наставе. Уз школу се налазе и школски огледни расадник, површине 0,8 ha у којем ученици савладавају основе производње садног материјала.

Школа је опремљена кабинетима и специјализованим учионицама за извођење редовне наставе и вежби. Оформљени су кабинети за ловство, дендрологију, гајење шума, дендрометрију, геодезију,

Школа сарађује са Шумарским факултетом из Београда, ПМФ-ом из Новог Сада, ПМФ-ом из Крагујевца, као и другим сродним школама и институцијама на територији Републике Србије. Такође, школа остварује сарадњу и са Јавним предузећима „Србијашуме“ и „Војводинашуме“, националним парковима и локалним предузећима која се баве газдовањем шумама, парковским уређењем и прерадом дрвета.





Практичну наставу ван круга школе наставници и ученици изводе на планини Гоч, удаљеној око 30 km од Краљева (школском огледном добру Шумарског факултета из Београда), Столовима, Јастрепцу, Копаонику, Голији и др. Део практичне наставе ученика који похађају образовни профил Техничар за ловство и рибарство, изводи се на рибњацима и у ловиштима широм Србије.

Поред Шумарског факултета, школа има посебну сарадњу са ЛП „Србијашуме“ и Ловачким удружењем „Краљево“. У организацији Шумског газдинства „Јужни Кучај“ из Деспотовца, последњих година извођена је теренска настава где су ученици образовног профила Техничар за ловство и рибарство, на теренима Јужног Кучаја и Јухора вршили послове на уређивању ловишта и изради ловних објеката. На подручју планине Чемерно, у сарадњи са Ловачким удружењем „Краљево“, ученици су учествовали у изградњи ловних објеката у прихватилишту за европског јелена, који ће од лета насељавати ове просторе. На овај начин, ученици Шумарске школе се оспособљавају да након завршене школе, буду спремни да се одмах укључе у радни процес.

За изузетне резултате у области васпитања и образовања школа је добитник „Светосавске награде“ 2010. године, највећег признања које додељује Министарство просвете у Републици Србији.

Школа спроводи више пројекта на државном и на међународном нивоу. Наставници наше школе су ангажовани на изради практичних и теоријских задатака у оквиру државне матуре, која ће почети да се спроводи 2021. године. Школа тренутно реализује и два пројекта подржана од стране Управе за шуме, и то: „Шумарска едукација ученика основних школа града Краљева“ и „Управљање популацијама дивље свиње у циљу смањења штета на имовини на подручју централне Србије“.

Од међународних пројеката треба истаћи да школа реализује RYCO пројекат са шумарским школама из Сарајева (БиХ) и Кавадараца (Р. Северна Македонија) и да је конкурирала на два пројекта у оквиру ERASMUS + програма., а који се тичу одласка ученика на праксу у Аустрију и Грчку.

У периоду новембар/децембар 2019. године, Шумарска школа је кроз серијал од четири предавања у Народној библиотеци „Стефан Прововенчани“ у Краљеву, обележила јубилеј 120. година од оснивања. Сваке недеље је одржано по једно предавање, а теме су биле:

- „Развој шумарства и Србији и значај школовања кадрова“
- „Ендемски четинари Србије“
- „Дрвна индустрија – некад и сад“
- „Развој, примена и значај пејзажне архитектуре“

Поред предавања, организована је и изложба експоната (инструменти, учила...), у Народном музеју у Краљеву, који су се користили или се користе у шумарству.

## Школовање

У Шумарској школи у Краљеву се школују слеђећи образовни профили:

- шумарски техничар (IV степен)
- техничар за ловство и рибарство (IV степен)
- техничар за финалну обраду дрвета (IV степен)
- техничар за пејзажну архитектуру (IV степен)
- оператор за израду намештаја (по дуалном систему образовања) (III степен)
- шумар (III степен)



Шумарски техничар је најпопуларнији образовни профил у Шумарској школи. Ученици се у току четврогодишњег школовања, оспособљавају за послове чувара шума, али и стичу вештине за послове гајења, заштите и коришћења шума. Такође се оспособљавају да раде на пословима производње садног материјала и подизања нових шумских засада, што ученицима пружа могућност да на основу стечених знања, лакше дођу до посла код јавних предузећа која се баве газдовањем шумама или уређењем паркова и зелених површина, али и да започну сопствени посао.

Техничар за пејзажну архитектуру је занимање које ученицима омогућава да кроз школу стекну знања и вештине из области расадничарства, припреме цветних аранжмана, пројектовања и уређења зелених површина.

Техничар за ловство и рибарство представља образовни профил где ученици стичу шире знања

и вештине из области ловства, рибарства и заштите природе. Ученици се оспособљавају да самостално израђују ловне објекте и уређују ловишта и риболовне ревире.

Трогодишње занимање оператер за израду на мештаја функционише по дуалном систему образовања. Ученици се кроз овај образовни профил оспособљавају за послове столара, тапетара и лакирера. Практична настава се изводи у школи и код социјалних партнера, где осим обуке на најсавремениј машинама, ученици добијају и новчану надокнаду за рад. То представља додатну мотивацију за ученике, а по завршеној школи они који су показали заинтересованост за рад и стекли одговарајућа знања и вештине, добијају посао.

Милан Жарковић

наставник у Шумарској школи, Краљево

## Пројекат: Шумарска едукација ученика основних школа града Краљева

У другој половини новембра започели смо са реализацијом пројекта „Шумарска едукација ученика основних школа града Краљева“. Пројекат финансира Министарство пољoprивреде, шумарства и водопривреде преко Управе за шуме, а реализује га Шумарска школа Краљево заједно са ученицима и наставницима у пет основних школа подручја града Краљева.

Пројектом су обухваћене следеће школе: ОШ „Браћа Вилотијевић“ Краљево, ОШ „Димитрије Туцовић“ Краљево, ОШ „Живан Марићић“ Жича, ОШ „Милун Ивановић“ Ушће и ОШ „Ђура Јакшић“ Конарево.

Циљеви пројекта су:

- Изменити досадашње утиске о шуми и шумарству као привредној грани
- Развити савест код омладине и наставника о шуми као обновљивом природном ресурсу
- Објаснити значај одрживог газдовања шумама Р. Србије
- Истакнути значај шума и пошумљавања код глобалних климатских промена

Пројекат реализује пројектни тим:

- |                                      |                     |
|--------------------------------------|---------------------|
| 1. Вукмировић Младен дипл.инж.шум    | рукводилац пројекта |
| 2. Дамјановић Владимира дипл.инж.шум | едукатор            |
| 3. Ракић Ивана дипл.инж. пеј. арх    | едукатор            |

Пројекат ће бити реализован до 31. 05. 2020. кроз следеће активности:

**Предавања (презентација) 3 тематске целине x 5 школа**

1. Шуме најсложенији екосистеми – структура, односи и равнотежа

2. Одрживо коришћење шумских ресурса

3. Подизање, гајење и заштита шума

Три тематске радионице са ученицима x 5 школа

1. Значај шума за квалитет животне средине и биодиверзитет

2. Оптимално коришћење шумских потенцијала

3. Подизање нових шума и поправљање стања постојећих шума

**Практичан рад са ученицима**

На крају се изводи садња садница на површинама школа како би се ученици и практично оспособили, да стечена теоријска знања примене код подизања нових зелених површина.

Вукмировић Младен  
рукводилац пројекта